

СОВЕТ
МАТАКСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖКАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧУПРӨЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАТАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Матак авылы
РЕШЕНИЕ

КАРАР

13 февраль 2019 ел

№ 39/2

Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеге жирле үзидара органинарының законга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешшәр көртү мониторингын үткәру турыйдагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Советы, Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеге Советы, Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеке жирле үзиләрә органинары тарафынан кабул ителгән (чыгарылган) каарларга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешшәр көртү буенча эшчәнлеген камиятләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеке Уставына таянып КАРАР ЧыГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеке жирле үзиләрә органинары каарларына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешшәр көртү мониторингын үткәру турыйдагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеке жирле үзиләрә органинарына:

- үз нормаларын ижат итү эшчәнлегендә алеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
- курсателгән Нигезләмәнен үтәлеше очен жаваплы затларны билгеләргә;
- жаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткарләрнен, вазыйфа курсатмалорнә тиешле үзгәрешшәр көртөргә.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлеке Уставы белән билгеләнгөн тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Татарстан Республикасы Чупроле муниципаль районы Матак авыл жирлекенен Интерист магълумат-телеинформацияциял чөтәренен росми сайтында урнаштырырга.

4. Әлгө қарапның үтәлешін контролде тотуны үзем естемә алам.
5. Әлгө қарап, ресми басытып чыккан көнсөнән ун көн узгач, үз көнсә керо.

Татарстан Республикасы
Чүпрөле районы
Матақ айыл жирлете башылығы

В.М.Михайлов

Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы
Матақ авыл жирлеге жирле үзилдәр органнарының
законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына
үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турьида ингезәмә

I. Гомуми ингезәмәләр

1. Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Матақ авыл жирлеге жирле үзилдәр органнарының (алға таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзилдәр органнары) киарларына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы, жирле үзилдәр органнары тарафынан үз вакалләтләре чикләрендә үз кочларен югалткан муниципаль актларны раслау, бастирын чыгару, үзгәртү (кире кагу) очен мэгъдүмат жыю, гомумилаштеру, анализлау һәм баялау буенча гамалга ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күзә тота.

2. Мониторинг жирле үзилдәр органнары тарафынан үткөрелә.
3. Жирле үзилдәр органнары мониторинг үткәргөнә Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Советы Аппаратының юридик хезмәте (юридик будеге) һәм муниципаль берәмлекчен башка жирле үзилдәр органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзилдәр органнарында мониторинг үткәру очен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнен максатлары буллы тубәндәгеләр тора:
федераль һәм республика законнарына түрү китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларны үз кочларен югалтуны тану ихтыяжларын ачыклау;
муниципаль актларда коллизияләрие, каршылыктары, пробелларны бетерү, хокукий жайга салуда кабатлау;
жирле үзилдәр органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;
муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
муниципаль актларның яисә аларны асерым ингезәмәләренен (нормаларны) гамалда файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә үзгәртелмаган ингезәмәләрен ачыклау;
хокук куллану натижалелеген арттыру; муниципаль актларны гамалга ашыруның натижалелеген киметүче факторларны ачыклау;
муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзилдәр органнарының тиешле бүлекчаләре тарафынан контролльне гамалга ашырута булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камиллаштеру буенча тәкъдимнәр эшлеү.

6. Мониторинг тубәндәгө үзгөрештере жыю, гомумилаштеру, анализлау нәм бояләүне үз эченә ала :

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хокумате карарлары, федераль башкарма хакимият органнының норматив хокукый актлары, федераль дарожадағе башка законга кагызышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары нәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Чупрале муниципаль районы норматив хокукый актларының бердәм банкы;

Татарстан Республикасы Чупрале муниципаль районы Матақ авыл жирлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрүнен иштөзлөр булып тубәндегелер тора:

федераль нәм республика законнары актларына үзгөрешшлөр көртү;

хокукый жайга салу олқасенде муниципаль актларны күлтәнүнү анализлау;

прокуратура органныны мәгълүматы;

муниципаль актларны камиллаштеру яки кымчелексләре турында массажулык мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарыны, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклагу нәм башка ошымларның, шәхси эшмакәрләрнен, даулат хакимияте органнының, муниципаль берәмлекләрнен вәкаләтке органны депутатларының муниципаль актларының камыл булмавы турында мережагатылар, шул исәптән тубәндәгө мережагатылар:

Татарстан Республикасы Юстиция министрләгү тарафынан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына көртөлгөн муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза баялламасе;

билгеләнгән тәртиптә вакаләтле затлар тарафынан эзерләнгән муниципаль актларга коррупцияга каршы экспертиза баялламаларе;

жирле үзидаро органныны үткәро торган конференцияларин, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларны нәм башка чараларның йомгаклау документлары.

- II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидаро органныны элек Нигезләмәсен 4 пункттында күрсөтгөн жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларыны компетенцияс мөсъәләләре буенча мониторинг үткәралар.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче теркемнәр тезелергә, кийәцимләр, консультациялар үткәрелргә, киракле мәгълүмат соратын алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре,

Россия Федерацииң субъектлары тәжрибасе бірнешергә, башка эш формалары күлланылырга мемекін.

9. Мониторинг түбәндегеләрнең анализінде аша башкарыла:

алеге Нигезләмәнен бұның нюансында курсөтөлгөн актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрежадеге норматив хокуқый актларын, дәғвалау эшләре бүснәча суд актлары (суд практикасы); прокурор актлары.

10. Мониторингны ғамалға ашыру, жирле үзидаро органнарының норматив базасын анализдеу, шулай ук мониторинг йомтақлары буенча үткәрелгән норматар ижат итү әзіз мәдениеттегі фиксацияләу максаттарында муниципаль берәмлекнен жирле үзидаро органнарында муниципаль норматив хокуқый актлар реестрларын оештыру һәм алты бару тәртибе түрүнде муниципаль берәмлекнен вәкилдекле органдың қарары нигезендә башкарыла торған муниципаль норматив хокуқый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны ғамалға ашыру процессын оптимизацияләуис тәсмин итүче мәғлұмат системаларының түбәндеге автоматлаштырылған сервисләр күлланыла (аларның операторлары белән килемшүләр, контрактлар төзүгө байле мөмкүнлекләр булғанда):

“Гарант” мәғлұмат системасында контролльга күелгән закон һәм башка норматив хокуқый актларга үзгөрешләр түрүнде мәғлұмат көрү;

“Гарант” мәғлұмат системасын хокуқый жайға салуның тиешле елкаларе буенча яналықлар тасмалары мәғлұматы көрү;

«Кодекс» мәғлұмат компаниясынан «Региональ закондар аналитигы» автоматлаштырылған мәғлұмат системасы муниципаль актларның закондарга түрмәнен түрүнде мәғлұмат көрү.

Мониторингны ғамалға ашыру процессын оптималданыштерүү максаттарында башка мәғлұмат системалары сервисләр күлланыла ала.

12. Муниципаль хокуқый актларның кабул итүне (бастырып чыгаруну), үз коччаларын юғалтуын (ғамалдан чыгаруны) тәсмин итү әзіз мәдениеттегі Нигезләмәнен 9 нчы пункттың курсөтөлгөн анализ белән бергә мониторинг ғамалға ашырылғанда муниципаль актларын күллану практикасы түрүнде мәғлұмат гомумилаштередә һәм бағланы:

кеше һәм граждандың гарантикалық хокуктарын, иреклөрен һәм законды меншегатьларен үтәу;

муниципаль актларның кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнген зур юридик кочка на норматив хокуқый актлар болу;

муниципаль акт чыгарылганда жирле үзидаро органы компетенциясенең чыгарен үтәу;

муниципаль актта коррупциячел факторлар болу;

ижтимағый мәнсәбеттәрнең хокуқый жайға салуда тулылық;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характеристикалар болу;

аны күлланылганда муниципаль акт нигезләмәләренен мәғнәсеп болу;

муниципаль хокуқый актыны күлланылганда хокуксыз яисө нигезез

караплар, гамаллар (гамел кылмау) булу ;
норматив хокукый актларны куллану тәжрибесе булу;
норматив хокукый актларны куллануны бертерле практикасының
булмасы;
муниципаль акты аныту мөсөнолаларе буенча гаризалар булу (саны)
һәм эттолеге;
муниципаль акт белән жайга салынган менәсәбәтләргә бойле рөшештә
меражагат итүчеларнең талапләрең канагаттылындерүдән
баш тарту) турыйнагы закон коченә көргөн суд актлары һәм аларны қабул итү
нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга үзгәрешшәр көртүгө китерә торган федераль
һәм республика законнарындагы үзгәрешшәр мониторингы нәтижәләре
аçыкланган очракта , жирле үзидаре органдары тарафынан тубандагеләр
эншәне;

муниципаль актка үзгәрешшәр көртү, муниципаль актының үз кочен
югалтуын тану, яна муниципаль акт қабул итү турьинда тиешле муниципаль
актлар проектлары эшләне;

муниципаль актларны күбрәк юридик кечкә ня актлар белән
тәнгәлләштерүгә юналдерелгән башка ҹаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгөргүтүхтүйсек тудымручи федераль һәм
республика законнары актларына үзгәрешшәр көртөлгөн очракта, мониторинг
федераль яки республика актыны чыгарынан соң 30 көн эчендә үткәрелә.
Мониторинг үткәрүгө нигез булып граждандарның, юридик затларның,
шәхси эшмәкәрләрнен, даৱлат хакимияте органдарының, муниципаль
беремлекләрнен вәкилләклө органнан депутатларының мөрөнгөттөлөр
торса, шулай ук прокуратура мәғълүматы, прокурор жавабы актларынан
тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турьинда» Федераль
закон белән билгеләнгән срокларда карала торган ҹаралардан тыш, 30 көн
эчендә гамалыг ашырыла. Курсәтелгөн очракларда мониторинг үткәрү
нәтижәләре турьинда мөрәжагат итүче затка хәбор ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада
үз коченә көртү үзгәрешшәр аçыкланган очракта, жирле үзидаре
органдарының норма чыгару эшчәнлеге планингина тиешле тезәтмәләр
көртү турьинда тәкъдимнәр көртелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка аныру

15. Муниципаль акт проектының эшләү һәм мониторинг нәтижәләре
буенча муниципаль акт қабул итү, алеге нигезләмәнен 14 пунктындағы
өченче абзазында курсателгөн очрактан тыш, федераль һәм республика
законнарының тиешле акты үзгөртөлгөн мизгелдән ике айдан да соңға
калмычча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү очен жаваплы затлар жирле үзидаре органнан
житакчеләре алдында хисаптан соң калуче айның 5 числосынан да соңға
калмычча мониторинг нәтижәләре турьинда хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижәләре түрүнде хисап (мәғлүмәт) түбәндәгеләрдән торырга тиши:

мониторинг үткәру объекты түрүнде мәғлүмәт;
мониторинг башкаручылары түрүнде мәғлүмәт;
мониторинг үткәру чоры түрүнде мәғлүмәт;
хокукий регуляция предметның ыңсакча характеристикасы,
мониторинг үткәру нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре түрүнде хисап (мәғлүмәт) түбәндәгеләрден торырга момкин:

хокукий регуляциянен ачыкланган проблемалары түрүнде мәғлүмәт;
муниципаль актларга үзгәрешшәр көртү һәм яна муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлығы түрүнде тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мәнәсебәтләр елкәсендә хокукий жайға салуны
камиллаштерүүгө юналдерелгөн мониторинг нәтижәләренең нигезләнгөн башка
нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгөн муниципаль
актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары
регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда көртү очен
жибәрелә.

Элеге регистрга көртү очен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган
анды булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын
камиллаштеру очен тәкъдимнәр фәзерланергө мәмзин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәру һәм хокукий ижат иту эшчәнлеге очен жаваплы
затлар мониторингны осштыру, шулай ук муниципаль актларны жирле
үзидарә органнарына караган тиешле хокукий регуляция елкәсендә федераль
һәм республика законнарына туры китечу очен жаваплы затлар шахси (шул
исендей дисциплинар) яктан жавап берәләр.

20. Тискәре нәтижәләртә, шул исендей гражданшарга, юридик затларга,
жәмгыятыма һәм даүләтке зиян китергән мониторинг нәтижәләре буенча
гамалләр (гамал қылышау) очен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары
житәкчелөр жаваплы.